

HÄRSTAMMA, v. n. 4. (t. *herstammen*) 4) Leda sin upprinnelse, härkomst (från). *Vi h. alla från Adam.* — 2) Vara verkad, härröra (af). *Derifrån h-de alla den följande tidens olyckor.* — Syn. Se *Komma af*. — 3) (gram.) Härleda sig (ifrån). *Detta ord h-r ifrån grekiskan.* — *Härstammande*, n. 4.

HÄRSTÄDES, härstä'däss, adv. På detta ställe, här.

HÄRSVÄNGARE, se *Hirschfångare*.

HÄRTECKEN, n. 5. (gam.) Märke, som beagnades i krig, för att beteckna särskilda afdelningar, skaror af en här.

HÄRTILL, härtill o. härti'll, adv. 1) Till denna, detta, dessa. *Lägg h. kostnaderna. H. duger han ej. Med ett h. gjordt verktyg. Upphofsmanen h. H. kommer, all . . .* — 2) Se *Hittills, Härintill*. — Jfr. *Ann.* under *Dertill*.

HÄRUNDER, här'und'r o. härund'r, adv. 1) Under denna, detta, dessa. *Lätom oss stå kvar under detta träd; vi äro h. i skygd för regnet.* (Fig. fam.) *Det ligger något h.,* man har härmed någon hemlig afsigt; det låter miss-tänkt; man förehar något ondt. — 2) (i fråga om antal, pris) Mindre än detta. *Jag kan ej sälja det h.,* till bättre pris. — 3) Häriländ. *H. inbegripes.* — 4) (i fråga om tid) Under den tiden. *H. hände, all . . .* — Syn. Se *Emellertid*. — Jfr. *Ann.* vid *Derunder*.

HÄRUPP, härupp, adv. (föga brukl.) Se *Hit upp*, under *Hit*.

HÄRUPPE, häruppe, adv. Se *Här uppe* (under *Här*).

HÄRUPPIFRÅN, häruppifrån, adv. Uppifrån detta ställe. Skrifves bättre *Här uppifrån*.

HÄRUPPÅ, se *Härpå*.

HÄRUR, se *Härutur*.

HÄRUT, härut, adv. Se *Hitut*.

HÄRUTAF, se *Häraf*.

HÄRUTE, se *Här ute* (under *Här*).

HÄRUTI, häruti o. häruti', adv. I denna, detta, dessa. Jfr. *Deruti*.

HÄRUTIFRÅN, härutifrån, adv. Utifrån detta ställe. Skrifves bättre *Här utifrån*.

HÄRUTINNAN, härutinnan, adv. Se *Häruti*; jfr. *Deruti*, 1, c. o. 3.

HÄRUTMED, härutmä'd, adv. Helt nära härintill. *H. ligger ett stort hus. Jag såg nys en karl smyga längs h.* (t. ex. vid en mur).

HÄRUTOM, härutämm o. härutämm, adv. 1) Utom detta ställe. *Stanna kvar inom kretsen; gå icke h.* — 2) *Härintill må du gå, men h. kommer du icke.*

HÄRUTUR, härutur o. härutúr, adv. 1) Utur detta ställe. *När han öppnade skåpet, ut-sprang h. en råtta.* — 2) *Häraf. H. flöto många olägenheter.* — Jfr. *Ann.* under *Deruter*.

HÄRUTÖFVER, härutö'v'r o. härutö'v'r, adv. Utöfver denna, detta, dessa. Jfr. *Derutöfver*.

HÄRVARANDE, a. 1. Här närvarande, vi-stande, befintlig. *Alla h. embetsmän.* — Skrifves äfv. ofta *Här varande*.

HÄRVARO, härvåro, f. sing. (gam. böjd kasus) Varande, vistelse på detta ställe. *Under min (hans, &c.) h.*

HÄRVID, härvid o. härvi'd, adv. Vid denna, detta, dessa. Jfr. *Dervid*.

HÄRÄ, se *Härpå*.

HÄRÄT, härät o. härät', adv. 1) Åt denna, detta, dessa. *H. skrottade alla.* — 2) Se *Hitåt*. — Jfr. *Ann.* under *Deråt*.

HÄRÖFVER, härö'v'r o. härö'v'r, adv. Öfver denna, detta, dessa. Jfr. *Deröfver*.

HÄSSJA, f. Se *Hessja*, f.

HÄSSJA, v. n. 1. Se *Hessja*, v. n.

HÄST, m. 2. 1) Allmänt bekant djur af Hästsläktet. *Equus caballus. Rida en h. Sitta, stiga till h. Stiga af h-en. Hålla h-ar och vagn. Åka med fyra h-ar. Blåsa till h.,* med trumpeten gifva tecken åt en trupp att sitta upp. (Fam.) *Som en h.,* ganska mycket, i högsta grad, t. ex.: *Arbeta, äta, dricka, ljuga som en h.* (Fam. talesätt) *Sätta sig på sina höga h-ar,* visa sig stor, stolt, högrägen. (Ordspr.) *En h. kan stapla på fyra fötter,* äfven den bäste kan fela. — 2) En pjes i schackspelet. — Syn. *Hors* (prov.), *Kamp, Gångare, Springare.* — *Ss. Häst-bete, -byte, -dynga, -foder, -gödsel, -hage, -handel, -handlare, -hud, -hår, -köp, -kött, -lik, -lort, -man* (a långt), *-marknad, -medikament, -mått, -sjukdom, -skötsel, -spillning, -stall, -stöld, -tjuf, -tjufnad.*

HÄSTAFVEL, hä'sstáv'l, m. sing. 1) Hästars påläggande och uppfödande. *H-n i riket.* — Syn. *Hästkultur, Hästskötsel.* — 2) Hästar i af-seende å deras ras. *God, dålig h.* — Syn. *Hästras.*

HÄSTBYTARE, m. 3. Se *Hästmånglare*.

HÄSTBÅR, f. 2. En vanligen täckt bår, som bäres på tvenne stänger, af tvenne hästar, en gående framför och en efteråt.

HÄSTBÖNA, f. 1. En mindre art bondböna. *Vicia equina.*

HÄSTDAGSVERKE, n. 4. Dagsverke, hvar-vid den dagsverkskyldige bör medhafva häst till körslor o. d.

HÄSTDOKTOR, hä'sstdå'cktärr, m. 3. Se *Hästläkare*. [-doct-.]

HÄSTFIBLER, hä'sstf'ibl'r, m. 3. pl. Ört, som växer på höglända ångar, med stora brandgula blommor, kläbbig stjelk och stark lukt. *Arnica montana.* Kallas äfv. *Burmänner, Hansblomster, Härväxter, Märblomster.*

HÄSTFLUGA, f. 1. Tvåvingad insekt, med kort, platt kropp och vingar. *Hippobosca equina.*

HÄSTFOTAD, a. 2. Som har hästfötter.

HÄSTFÄRJA, f. 1. Särskilt inrättad färja för hästars öfverförande vid ett färjställe. — Kallas äfv. *Häststråm.*

HÄSTGALEN, a. 2. (om ett sto) Brunstig.

HÄSTGRÖNING, m. 2. Se *Grangräs*.

HÄSTGÅNG, m. 2. Inrättning för att drifva en maskin medelst hästkraft.

HÄSTHAJ, m. 2. En art af Hajsläktet, 40 fot lång, med omkring 4000 små tänder i munnen, men trång mage; skinnet beredes till schagräng. *Squalus maximus.*

HÄSTEMMAN, n. 5. Hemman, anslaget till underhåll åt hästar för en kavalleriofficer.

HÄSTHJORT, m. 2. En art af hjortsläktet, stor som en häst, med gaffelformiga horn och hörntänder; inhemsk på Sumatra. *Cervus equinus.*

HÄSTHOF, m. 2. pl. — *hofvar*. 1) Hof på en häst. — 2) (bot.) Mångårig växt, allmän på åkerrenar, med gula blommor. *Tussilago farfara.* Kallas äfv. *Hästört, Fålafötter, Lerbrand, Bröst-tobak.*

HÄSTHUFVUD, n. 4. 1) Hufvud af, på en häst. — 2) Fisk af de Tofsgälade, 10 tum lång, sjukantig, knotig och med smal, fyrkantig stjert. Böjer sig, när han dör, till utsende af hufvud och hals på en häst. *Hippocampus brevisrostris.*